

NBA NIEUWS

Accountants spreken beroepseed uit

Circa vijfduizend accountants hebben inmiddels de beroepseed afgelegd. De invoering van de eed startte na de ALV van 17 mei 2016, nadat een grote meerderheid van de Ledenvergadering het afgelopen voorjaar ermee instemde.

Accountants legden de beroepseed tot nu toe onder meer af bij in-company-bijeenkomsten en *summer schools* van accountantskantoren. De komende maanden is dat ook mogelijk bij bijeenkomsten van

regionale kringen en afdelingen. Dat gebeurt in aanwezigheid van NBA-vertegenwoordigers. De invoering van de eed trok veel mediabelangstelling. In de sector zelf leven ook kritische geluiden. Hoe groot is het maatschappelijk effect en hoe nodig is die eed? In sectoren met een 'vertrouwensfunctie' is een beroepseed een goede gewoonte, licht NBA-directeur Anne-Marika van Arkel toe: "Advocaten leggen al heel lang een eed af. En doen dat graag, zo blijkt uit onderzoek. Voor artsen is het ook een goede gewoonte." Er gaat een maatschappelijk signaal van uit, benadrukt Van Arkel: "Het is niet zonder reden de eerste maatregel uit het verbeterplan 'In het Publiek Belang'. Door de eed af te leggen, benadruk je dat je persoonlijk aanspreekbaar bent. Opvallend is

ook dat de jongste generaties dit heel belangrijk vinden. Het is een kwestie van beroepstrots, merk ik tijdens de bijeenkomsten tot nu toe."

De beginselen van de eed - waaronder integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid - moeten tot verder herstel van maatschappelijk vertrouwen leiden. In lijn met het verbeterplan 'In het publiek belang', moeten openbaar accountants, accountants in business en de intern- en overheidsaccountants de eed voor het komend voorjaar afleggen. Nieuwe accountants doen dat bij de uitreiking van hun diploma, of binnen drie maanden na hun registerinschrijving. Accountants in het buitenland kunnen het ook via de beeldtelefoon doen. Meer informatie: www.nba.nl/eed.

NBA bepleit meer transparantie AFM-toezicht

De NBA pleit voor meer inzicht in de bevindingen en motivering van de AFM in het toezicht op accountantsorganisaties. De Wet transparant toezicht financiële markten geeft de AFM extra bevoegdheden om toezichtinformatie openbaar te maken.

Dat stelt de NBA, in reactie op een consultatie door minister Dijsselbloem van Financiën.

De NBA vraagt in haar reactie op de consultatie ook aandacht voor de publicatietermijn van AFM-onderzoek, die nu soms oploopt tot drie of vier jaar. Hoe korter de termijn is na een getekende verklaring, hoe sneller en adequater de beroepspraktijk er lering uit kan trekken. Tevens is er een groter risico dat een achterhaald beeld bij het publiek ontstaat. In het Verenigd Koninkrijk is deze termijn momenteel niet langer dan twee jaar.

Rechtsbescherming

De NBA bepleit bij de minister van Financiën om binnen de wettelijke mogelijkheden sterkere rechtsbescherming te

onderzoeken. Accountantsorganisaties moeten voldoende mogelijkheden hebben om zich tegen AFM-besluiten te weren. De NBA zet ook vraagtekens bij het huidige voornemen om de AFM de mogelijkheid te bieden om te reageren wanneer een persoon onder Wft-toezicht informatie naar buiten brengt over een toezichtsaangelegenheid. De beroepsorganisatie heeft de minister aangegeven graag mee te denken over concrete verbeteringen.

De huidige situatie kan tot 'over-compliance' leiden. In de publieke sector vraagt dat om extra waakzaamheid. Neem de nieuwe gemeentelijke taken die zijn ondergebracht in gemeenschappelijke regelingen. Accountantskantoren die op een verklaring van een andere instelling moeten steunen, nemen geen enkel risico. Zij stellen secuur vast of het goed is gegaan en dat kost veel 'gemeenschapsgeld'. Een professioneel-kritische instelling past bij de verbeteringen die de accountancy doorvoert. Maar de vraag is of de kosten die gepaard gaan met deze opstelling altijd tegen de maatschappelijke baten opwegen. Over het vinden van deze balans wil de NBA graag opnieuw in gesprek gaan met de AFM zelf.

NBA NIEUWS

Aanpassingen NBA-governance

In aansluiting op 25 schriftelijke reacties van leden en diverse gesprekken, kwam het NBA-bestuur deze zomer met een aantal aanpassingen voor de nieuwe NBA-bestuursstructuur. Over het gewijzigd conceptvoorstel voor de NBA-governance vonden in september dialoogsessies plaats, waar het bestuur een verdere toelichting geeft.

Een van de aanpassingen is de opsplitsing van de Ledengroep Openbaar Accountants in drie groepen (oob, niet-oob en overige (samenstel)kantoren. Deze is meegenomen in de zetelverdeling binnen de Ledenraad. De adviesrol van de Ledenraad is ook aangepast, en richt zich nu op toetsing van bestuurlijk voorgestelde maatregelen aan visie en strategie. In het eerste voorstel bestond de kans dat zij de taken van de Algemene Ledenvergadering of van het algemeen bestuur geheel of gedeeltelijk over zou doen, dan wel uit zou hollen. Dat vroeg om een duidelijker rolverdeling tussen ALV, Ledenraad en bestuur.

In het aangepaste voorstel kiezen de Ledengroepen zelf - in plaats van de ALV - de Ledenraad. Die wijziging

geeft een krachtiger stem aan leden-groepen. De suggestie voor elektronisch stemmen gaat het bestuur verder onderzoeken. Uit praktijkonderzoek blijkt namelijk dat het aantal uitgebrachte stemmen niet zonder meer omhoog gaat.

De discussie over pluriformiteit met suggesties voor een federatief model - met hierin meer ruimte voor leden-groepen - komt volgens het bestuur beter tot zijn recht in het visieproces. Daarom blijft de wettelijk verankerde pluriformiteit het uitgangspunt. NBA-leden onderschreven dat ook in een governance-enquête (zomer 2015) en een recente enquête onder accountants in business.

Toezicht

Suggesties voor de instelling van een raad van commissarissen nam het bestuur niet over. Het bestuur vindt dat het huidige toezicht toereikend en goed uitlegbaar is. Als publiek-rechtelijke organisatie is dat voor NBA wettelijk geregeld. De Algemene Ledenvergadering houdt toezicht op het bestuur. En het bestuur houdt toezicht op de directie en de beleids-uitvoering door het bureau.

Door de verkleining van het bestuur

- en het daarin opnemen van niet-accountants - is de wettelijk verplichtte afspiegeling van de beroepsgroep niet te realiseren. In overleg met het ministerie van Financiën wil de NBA bezien of die afspiegeling via de Ledenraad kan worden gerealiseerd.

Waarom eigenlijk eerst de governance, en dan pas de visie? Dat was een veelgehoorde vraag. Participatie is een belangrijke doelstelling van het nieuwe governance-model. Voor het 'maatschappelijk verkeer' telt die stevig mee in het herstel van vertrouwen. En voor leden weegt die zwaar mee in de belangenbehartiging. Daarom wacht het bestuur niet tot het visietraject. Zij ziet verandering bovendien als een permanent proces van aanpassing. De interactiemogelijkheden in het voorgestelde governance-model geven een duidelijke stem aan leden en verankeren de dialoog met het maatschappelijk verkeer in de beroepsorganisatie. Dat zal tot een voortdurend proces van verandering leiden. Volgens NBA-bestuursvoorzitter Pieter Jongstra hebben accountants met dat aanpassingsvermogen hun functie maatschappelijk relevant weten te houden in de afgelopen honderd jaar.

Helpt mkb-kantoren op schema met verbetermaatregelen

In de eerste helft van 2016 startte tweederde (63 procent) van de 340 mkb-accountantskantoren met een controlevergunning met de invoering van een reeks verbetermaatregelen voor de controlepraktijk.

Dat blijkt uit de NBA Monitor Publiek Belang, waarvoor de kantoren met

een 'niet-oob-vergunning' zich in de eerste helft van 2016 aanmeldten. Eind augustus lag bijna tweederde van deze mkb-kantoren (63 procent) op schema met de verbetermaatregelen. Zij waren het eerste halfjaar bijvoorbeeld aan de slag met arbeidsmarkprofilering gericht op de professioneel-kritische instelling en kwaliteit van accountants.

Opdrachtgeverschap door het hoogste relevante toezichtsorgaan of bestuursorgaan is een ander voorbeeld van de ingevoerde maatregelen in het eerste halfjaar.

In de komende periode richten de kantoren zich vooral op de monitoring van organisatiecultuur en eventuele extra maatregelen voor cultuurver-

NBA NIEUWS

andering. Dertien kantoren gebruiken nu de zogeheten NBA-cultuurmeter om hun organisatiecultuur in kaart te brengen. De NBA en SRA ontwikkelden samen een cultuurscan voor SRA-leden, die inmiddels door vijftig kantoren wordt ingezet.

Andere voorbeelden van maatregelen de komende tijd zijn het beloningsbeleid, het beleggingsbeleid voor partners en kwaliteitsindicatoren voor kwaliteitsbeheersingssystemen. Om kennisuitwisseling en het leer-effect rond de implementatie van het verbeterplan te versnellen, zorgen sectororganisaties - waaronder NBA, SRA en Novak - voor gezamenlijke begeleiding van de mkb-kantoren. De kantoren geven door deelname aan de NBA Monitor aan dat zij op eigen initiatief organisatieverbeteringen doorvoeren, in lijn met het rapport 'In het Publiek Belang': Het kan echt beter! Ook geven zij aan in hoeverre de implementatie op schema ligt volgens de fasering tot eind 2018.

Sinds oktober 2015 zijn de accountantskantoren met een niet-oob-vergunning - individueel en collectief - aan de slag met deze reeks van maatregelen

voor de verbetering van de mkb-controlepraktijk.

Vergunninghouders

Het verbeterplan 'In het publiek belang' bevat ook maatregelen voor de NBA en de grote kantoren met AFM-vergunning. Deze kantoren hebben gemiddeld genomen 92 procent van alle maatregelen doorgevoerd. Bij acht van de negen oob-kantoren functioneert een raad van commissarissen. Er is sprake van een lichte achterstand in de doorvoering van clawback-regelingen.

De NBA zelf ligt redelijk op schema, bijvoorbeeld met de invoering van de

beroepseed. Ter ondersteuning van - voornamelijk mkb-leden in het openbaar beroep, publiceert de NBA na de zomer rapporten over pensioenen en goodwill. De invoering van een aantal andere maatregelen waarvoor het initiatief bij de NBA ligt, duurt langer dan verwacht. Dit houdt verband met aangekondigde wetswijzigingen, die pas in het najaar bekend zijn. Een regiegroep, met daarin vertegenwoordigers van het NBA-bestuur, de kantoren en de NBA-directie, bewaakt de voortgang van de implementatie van het verbeterplan voor de verbetering van de kwaliteit- en onafhankelijkheid van de accountantscontrole.

In memoriam

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van zeven collega's.

Wilhelmus Bernardus Abeelen RA, Velsbroek, overleden 25 maart 2016, 88 jaar

Pieter Brouwer RA, Zoetermeer, overleden 21 juli 2016, 88 jaar

Johannes van Erp AA, Boxtel, 10 juni 2016, 98 jaar

Roy Johan Horst AA, Enschede, 10 juli 2016, 40 jaar

Cornelis de Kleuver RA, Lunteren, 30 juli 2016, 83 jaar

Nicolaas Cornelis Knapen RA, Amstelveen, 17 juni 2016, 84 jaar

Steven van der Plas RA, Lane Cove Sydney, 13 april 2016, 47 jaar

Colofon accountant

Kwartaalmagazine van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Zesde jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
Björn Remmerswaal, redacteur
drs. Erwin Breij, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010368, e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

mr. Lex van Almelo, Bert Bakker, Adrie Boxmeer, Ronald Bruins, drs. Geert Dekker, drs. Rob Heinsbroek, drs. Homme Idzerda RA, drs. Lieuwe Koopmans, Tom Ooms RA, dr. Luc Quadackers, Bart Reekers RA, Henk Vlaming, drs. Nart Wielard

BEELD

De Beeldredacteur, Hollandse Hoogte, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010323, prijs € 96 per jaargang, voor studerende € 48, losse nummers € 25, prijzen inclusief btw. Abonnementen kunnen op elk

gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie, Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18, 1720 AA Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter, telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2016 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Accountant bevat informatie en werken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en werken.

